AVAIN

UUTISET • 3.2022

TURVA-
URAKOITSIJAT

Pääkirjoitus 2
Lokakuu on Euroopan kyberturvallisuuskuukausi

Puheenjohtajan palsta 3
Varautuminen pahoihin päiviin entistä tärkeämpää

Vakuutusetsivien yritys-turvallisuusseminaari 4

Huijausrikokset kasvussa 7

BLC Turva Akatemia 8

Käynnissä on kybermaailmansota 9

Pikku-uutisia 10

Merkkipäiviä 12

Lakipalsta 14

Numero 03 | Lokakuu 2022

Lokakuu on Euroopan Kyberturvallisuuskuukausi

Euroopan Kyberturvallisuuskuukausi täyttää 10 vuotta! Kampanja järjestetään vuosittain lokakuussa ja sen koordinoinnista vastaavat Euroopan Unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA) ja Euroopan komissio. Vuoden 2022 kampanjan teemoina ovat tietojenkalastelu ja kiristyshaittaohjelmat.

Kampanjan tavoitteena on varmistaa kansalaisten ja organisaatioiden turvallisuus verkossa ja ymmärrys tietoturvallisuuden riskeistä. Varsinkin viimeisen kahden vuoden aikana tapahtuneen nopean ja laaja-alaisen digitaalisen siirtymän seurauksena tietoturvataidoista on tullut entistä tärkeämpiä.

Kyberturvallisuuskuukausiteeman mukaisesti tämäkin lehti keskittyy pitkälti tämän tärkeän aiheen ympärille. Tässä alla on esimerkinomaisesti ihan viime viikkoina pinnalla olleet huijausyritykset. Toisaalla lehdessä on tietoa pankkihuijauksista ja muista meitä koskettavista kyberturvallisuusuhkista.

Pankkitunnuksien kalastelua tunnettujen toimijoiden nimissä postipakettiteemalla

Viime viikkojen aikana on tullut paljon ilmoituksia pakettiteemaisten viestien levityksestä. Ilmoitetuissa tapauksissa on mainittu ainakin Posti-, DHL- sekä DP-teemat. Joissakin viesteissä väitetään, että viestin saajan pitäisi maksaa tulliin jääneen paketin tullimaksu, jotta paketti löytää perille. Toisissa viesteissä pyydetään vahvistamaan paketin toimitusosoite tai kerrotaan, että paketin toimitus on epäonnistunut. Viestit on kirjoitettu hyvällä suomen kielellä. Tunnettujen toimijoiden nimien hyödyntäminen lisää huijausviestien uskottavuutta, näissä tapauksissa esim. Postilla ei oikeasti ole mitään tekemistä viestin lähettämisen kanssa.

Puhelimeen saapuva viesti tai saapuneen viestin katselu tekstiviestinäkymässä ei itsessään aiheuta laitteelle vaaraa. Viesteissä olevia linkkejä ei kuitenkaan pidä klikata tai syöttää mitään tietoja niiden kautta avautuville sivuille. On mahdollista, että pakettiteemaisia viestejä saapuu myös sähköpostiin, mutta tämä kampanja vaikuttaa keskittyvän enemmän tekstiviestien hyödyntämiseen.

Viestien tarkoituksena näyttäisi olevan tunnuskalastelu. Rikolliset pyrkivät viestien avulla saamaan tietoonsa viestin vastaanottajan nimen, osoitteen sekä maksukortin tiedot. Tekstiviesteinä saapuvat viestit ilmestyvät usein samaan ketjuun oikeiden pakettipalveluiden lähettämien viestien kanssa, koska kalastelija käyttää Caller-ID:nä esimerkiksi Postia eikä puhelimen sovellus osaa erotella niitä toisistaan. Kyse on siis matkapuhelinten ominaisuudesta, jossa se niputtaa samaan ketjuun viestit, jotka näyttävät tulevan samalta lähettäjältä. Oikeat ja valeviestit pitäisi olla helposti erotettavissa toisistaan, sillä niiden sisällöt poikkeavat merkittävästi toisistaan.

Erilaisia paketteja ja niihin liittyviä asioita on järkevää hallinnoida yritysten omien palveluiden kautta. Mahdolliset paketin seurannat kannattaa avata suoraan toimitusvahvistuksen linkistä.

HUIJAUSVIESTEJÄ MYÖS POLIISIN JA VEROTTAJAN NIMISSÄ

Viranomaisten nimissä on lähetetty huijausviestejä. Poliisi ja Verottaja ovat itsekin varoittaneet huijausviesteistä.

Kyberturvallisuuskeskukselle on tehty useita ilmoituksia Poliisin ja Interpolin nimissä saapuneista viesteistä. Viestin liitteenä on Poliisin ja Interpolin nimissä lähetetty pdf-tiedosto, jossa on käytetty myös Poliisin ja Interpolin logoja. Tiedosto on varsin kömpelösti tehdyn näköinen. Ainakaan toistaiseksi Kyberturvallisuuskeskuksen saamien ilmoitusten analysoidut näytteet eivät ole sisältäneet haitallisia osia tai koodia.

Kyberturvallisuuskeskukselle saapuneissa viesteissä esittäytyy kansainvälisen poliisiorganisaation johtaja, joka vaatii vastaamaan viestiin sähköpostilla 72 tunnin kuluessa lapsiporno-/seksuaalirikossyytteen ja pidätyksen uhalla. Keskus on saanut myös ilmoituksia, jossa viestin lähettäjän väitetään olevan Suomen poliisiylijohtaja.

Viestit on todennäköisesti lähetetty sattumanvaraisesti valitulle vastaanottajajoukolle. Viestin saapuminen ei siis vielä tarkoita, että oma laite olisi saastunut tai ettei sitä olisi turvallista käyttää. Suomen kielen taso on viesteissä huono ja kieli on ontuvaa. Viestin teksti alkaa esimerkiksi sanoin: *”SOITTO TUOMIOISTUIN”*.

Muistetaan siis olla tarkkoina ja varoittaa myös iäkkäämpiä (ja miksei nuorempiakin) läheisiämme näistä uhkista!

Oikein hyvää ja kyberturvallista syksyn jatkoa!

Ona Gardemeister,
toimitusjohtaja

Numero 03 | Lokakuu 2022

Varautuminen pahoihin päiviin entistä tärkeämpää

Peter Östman
Puheenjohtaja
Kansanedustaja

Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi sodan lähemmäs EU:ta kuin monet olisivat osanneet ennalta arvata. Yhteistyö ja kauppa toivat pitkäksi aikaa rauhan maailmaan. Valitettavasti globaalit keskinäisriippuvuudet eivät ennenkään lopulta estäneet sotia syttymästä. Kehitys on tehnyt maailmasta haavoittuvaisen, eikä Suomi ole turvassa ilmiöiltä, jotka voivat alkaa toiselta puolelta maapalloa.

Siksi olemme tänä syksynä palanneet perusasioiden pariin: riittääkö kotiin lämpöä, miten varautua sähkökatkoksiin, saako kaupasta kotimaista ruokaa. Euroopan energiapolitiikan riskiratkaisut, Keski-Euroopan maiden riippuvuus venäläisestä fossiilienergiasta ja ydinvoiman alasajo, ovat lauenneet käsiin. Itämeren pohjassa metaania ilmakehään pulppuavat kaasuputket ovat tämän muistomerkki. Tällä hetkellä näyttää, että digivihreän siirtymän nimissä riippuvuus venäläisestä fossiilienergiasta vaihdetaan riippuvuuteen sähköverkkojen häiriöttömästä toiminnasta, tuulen voimakkuudesta ja kiinalaisesta teknologiasta. Tälläkin on riskinsä.

Tosi paikan tullen jokainen maa on energiantuotannossa omillaan. Varautumisessa on oltava askeleen edellä. Konfliktit kun vaikuttavat raaka-aineiden, energian ja jopa työvoiman saatavuuteen. Suomi tuo yli puolet kaikesta käyttämästään energiasta ulkomailta, jos lasketaan myös ydinvoimaloiden käyttämä polttoaine.

Hallituksen kärkitavoite on, että Suomi on ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta. Tavoite hiilineutraaliudesta 2035 on erittäin kunnianhimoinen. Tavoite on hyvä niin kauan, kuin se mahdollistaa kansalaisten ja yritysten pärjäämisen arjessaan. Mutta mikäli päästövähennystavoitteet eivät ole kiinni reaalitodellisuudessa, yhtälön tuloksena on krooninen energiapula.

Tärkeämpi kuin vuosiluku on suunta ja se on selkeä: Suomi irtautuu fossiilisista polttoaineista. Mutta tämä ei tapahdu ilman merkittävää energiantuotannon lisärakentamista, mikä tarkoittanee myös ydinvoiman lisärakentamista.

Maailmassa on käynnissä monenlaisia valtataisteluja. Suomikaan ei valitettavasti jää sivuun tästä kaikesta. Talouteen, energiahuoltoon, tieto- ja maksujärjestelmiin jne. kohdistuvat paineet ovat osa modernia sodan- käyntiä. Siksi Suomen on pidettävä huoli kriittisestä infrasta sekä elintarvike- ja energiaomavaraisuudesta ja vahvistettava lääkkeiden ym. välttämättömyystarvikkeiden tuotantoa. Strategista autonomiaa on vahvistettava myös Euroopan tasolla. Suomi ja Eurooppa selviää, jos varaudume ajoissa. Ja samalla on hyvä muistaa: meillä on vain yksi maapallo.

Numero 03 | Lokakuu 2022

Vakuutusetsivien yritysturvallisuus-seminaari 14.9.2022

Muutaman vuoden tauon jälkeen järjestetty Suomen Vakuutusetsivien yritysturvallisuusseminaari tarjosi erittäin laajan katsauksen niin yritysturvallisuuteen kuin erilaisiin rikoksiin ja huijauksiinkin. Tässä muutama poiminta päivästä.

Valtiovallan terveiset toi kansanedustaja **Kari Tolvanen**, joka maalasi aika karun kuvan tämän hetken uhkakuvista, joista kyberhyökkäykset, mahdolliset masinoidut ulkomaalaisten maahantulot, järjestäytynyt rikollisuus ja jengiväkivalta ovat keskeisimpiä uhkia. Tolvanen mainitsi, että jos ennaltaehkäiseviin toimiin ei ryhdytä, Suomessa ollaan pian yhtä vakavassa jengiväkivaltatilanteessa kuin Ruotsissa. Valtiolta ei ole tulossa lisärahoitusta turvallisuus- ja oikeusviranomaisille, tästä syytä yksityinen turvallisuusala kasvaa, esitutkintaa tekevät yritykset lisääntyvät ja vakuutusyhtiöt tulevat tekemään entistä enemmän omaa tutkintaa.

EK:n johtava asiantuntija **Markku Rajamäki** kävi läpi Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksia suomalaisyrityksiin. Hän kehotti yrityksiä kiinnittämään entistä enemmän huomiota kyberturvallisuuteen ja olemaan valppaita, jos yritystä lähestytään poikkeuksellisella tavalla, koska hybridivaikuttaminen lisääntyy jatkuvasti. Yrityksillä olisi hyvä olla varautumisen huoneentaulu, jossa on ainakin seuraavat asiat:

1) Varmistetaan, että yrityksen tilannekuva ja strategia vastaavat muuttunutta maailmantilannetta.
2) Varaudutaan eri markkinoilla poliittisten riskien kasvuun ja sääntelyn ennakoimattomuuteen.
3) Ennakoidaan turvallisuusuhat ja panostetaan erityisesti kyberturvallisuuteen.
4) Varmistetaan toiminnan jatkuvuus myös poikkeusoloissa ja parannetaan toimitusketjun ja raaka-aineiden saannin häiriöttömyyttä.
5) Tehdään vastuullisuudesta entistäkin tärkeämpi kilpailuvaltti.
6) Parannetaan energiatehokkuutta, kartoitetaan yrityksen energiariippuvuus ja kiihdytetään siirtymistä pois fossiilisista energialähteistä.
7) Varmistetaan yrityksen talouden ja rahoituksen kestävyys inflaatio- ja korkokehityksen näkökulmasta ja epävarmuuden kasvaessa.
8) Panostetaan hyvään johtamiseen, tiedonkulkuun ja henkiseen kriisinkestävyyteen. Varaudutaan vastaamaan läpinäkyvyyden ja avoimuuden odotuksiin niin sisäisessä kuin ulkoisessa viestinnässä.
9) Varmistetaan hyvän sään aikana osaavan ulkopuolisen neuvonnan saatavuus akuuttitilanteisiin.
10) Panostetaan uusien markkinoiden kartoittamiseen. Hyödynnetään kasvun mahdollisuuden liittyen esimerkiksi vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja kiertotalouteen – unohtamatta joskus alkavaa Ukrainan jälleenrakennusta.

Valepoliisihuijaukset eivät ole laantuneet, vaikka yksi päätekijöistä on saatu kiinni ja istuu tuomiota (tosin hän jätti palaamatta vankilomalta parisen viikkoa sitten). Tänäkin vuonna poliiseina esiintyneet henkilöt ovat saaneet huijattua huomattavia summia vanhemmilta ihmisiltä, onneksi hyvällä pankkien ja poliisin yhteistyöllä on saatu useita rahansiirtoja estettyä. Oli todella mielenkiintoista kuulla muutama äänite näistä valepoliisien ja uhrien välisistä keskusteluista, vakuuttavuus oli kyllä ilmeistä ja vanhempi väki luottaa poliisiin todella vankasti. Poliisit ihmettelivät, kun uhrit kertoivat puhelimessa olleen naisäänen, kun tiedettiin, että soittaja lähes varmuudella oli mies. No, sekin selvisi kiinniottotilanteessa, kun taskusta löytyi minikokoinen äänenmuunnin, jonka korkeus on noin 5,5 cm.

Vakuutusetsivien yritysturvallisuusseminaari

Tuntuu kuitenkin aika kummalliselta, että tilin kaappauksen estämiseksi uskotaan, että pankkikortin tunnuslukuineen vieminen muovipussissa kodin lähistölle puskaan piiloon kuuluu poliisin keinovalikoimaan. Valepoliisitoiminta on todella järjestäytynyttä ja hierarkkista, yksi avaa tilin, toinen käy ostamassa prepaid-kortin, kolmas nostaa rahoja, neljäs siirtää rahat eteenpäin jne. Suurin osa näistä bulvaaneista on huumeriippuvaisia ja saavat pienehkön palkkion toimistaan.

Viimeisenä vuorossa oli entisen poliisin ja nykyisen vakuutustutkijan **Jari 'Raato' Raatikaisen** esitys sisäisestä väärinkäytöksestä vakuutusyhtiössä.

Jutussa oli kyse vakuutusyhtiön pettämisestä ylisuurilla remonttilaskuilla. Kohteet sijaitsivat Etelä-Suomessa ja ne olivat tavallisten ihmisten koteja, joissa korjattiin tulipalon tai vesivahingon aiheuttamia vahinkoja.

Kymmenisen vuotta sitten käräjäoikeus antoi tuomion vakuutuspetoksista kahdelle vahinkotarkastajalle, rakennusvalvojalle, viidelle urakoitsijalle ja kahden urakoitsijan puolisolle. Vastaajista kaksi sai ehdottoman tuomion ja loput ehdollisen tuomion tai sakkoja. Nimikkeinä oli muun muassa törkeitä petoksia, yksi lahjuksen antaminen elinkeinotoiminnassa sekä rekisterimerkintärikoksia. Liiketoimintakielto tuomittiin yhdelle miehelle.

Jari 'Raato' Raatikainen on kesällä julkaissut esityksensä tapauksesta kirjan Syndikaatti, joka kertoo huiman tarinan kahdesta epärehellisestä vahinkotarkastajasta ja heidän punomastaan rikosten verkosta yhdessä remonttifirmojen ja liivijengin kanssa.

Korjausurakoiden kilpailutukset ovat näennäisiä, koska keskenään "kilpailevat" samojen henkilöiden hallussa olevat yhtiöt, joita perustetaan sitä mukaan uusia, kun edelliset kaatuvat jätettyään velvoitteensa hoitamatta. Remontit hinnoitellaan yläkanttiin ja työt teetetään ulkomaalaisilla työntekijöillä, joille maksetaan mitä maksetaan. Pahimmillaan korjaukset ovat hengenvaarallisia. Kierot vakuutustarkastajat ja Syndikaatti vetävät ylimääräiset rahat omiin taskuihinsa.

Lämmin lukusuositus kaikille true crime -romaanien ystävälle, aika ei käy kirjan parissa pitkäksi.

Uusi hallituksen jäsen, TEXAn Anssi Virtanen

Anssi Virtanen
Turvaexpertit Oy, Vantaa

Anssin ura lukituksen parissa alkoi vuonna 1984 Alppi-Avaimessa. Lukkosepän mielenkiintoiset tehtävät veivät mukanaan ja 1980 luvun loppupuolella hän aloitti oman yritystoiminnan. Anssi on yrityksen toiminnassa vahvasti mukana toimitusjohtajan roolissa, mutta tarvittaessa pysyvät lukkosepän työkalut edelleen käsissä.

Liiton toimintaan Anssi lähti mukaan kokien ajan olevan otollinen olla mukana edistämässä yhteisiä alan asioita.

Anssilla on kolme aikuista tytärtä, joista yksi työskentelee vahvasti mukana perheyrityksen päivittäisessä toiminnassa.

Vapaa-aika kuluu puolison ja kahden seisovan lintukoiran kanssa metsästyksen parissa, myös kalastus ja golf ovat sydäntä lähellä.

Taitotalo – innostuksesta osaamiseen!

Taitotalo on Turvaurakoitsijat ry:n palkitsema lukitusalan kouluttaja ja meillä on kattava turvallisuusalan koulutustarjonta. Tutustu koulutuksiin!

Hyvä lukkoseppä/turvasuojaaja on asiakaspalvelun ammattilainen, jolta asennus- ja huoltotyöt sujuvat. Hyvällä lukkosepällä on laaja tietämys lukitus- ja turvallisuustekniikasta, lainsäädännöstä ja määräyksistä.

Lukitus- ja turvajärjestelmäasentaja, sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto
aloitus 6.3.2023

Lukkoseppämestari, sähkö- ja automaatioalan erikoisammattitutkinto
jatkuva haku

TUTUSTU MYÖS NÄIHIN KOULUTUKSIIN (USEITA AJANKOHTIA)

Tulityökoulutus yrityksille
Työturvallisuuskorttikoulutus yrityksille
Ensiavun peruskurssi, webinaari tai lähitoteutus

Turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto

Turvallisuusjärjestelmien suunnittelijan pätevyys -tentti
15.3.2023

TAITOTALO

KYSY LISÄÄ
Jussi Venäläinen
050 430 8281
jussi.venalainen@taitotalo.fi

TAITOTALO
Valimotie 8, 00380 Helsinki
asiakaspalvelu@taitotalo.fi
taitotalo.fi/turvallisuuskoulutus

Huijausrikokset kasvussa

Finanssiala ry:n (FA) pankeilta keräämien tietojen mukaan pankit ovat onnistuneet estämään 6,7 miljoonan euron edestä huijauksia tai saaneet palautettua petoksella viedyt rahat asiakkaille. Luku kalpenee asiakkailta huijatun rahamäärän rinnalla: Vuoden 2022 tammi-kesäkuussa suomalaisilta vietiin yhteensä 10,8 miljoonaa euroa.

”Tuottoisimpia huijauskeinoja roistoille ovat dokumentti- ja rakkaushuijaukset, joiden osuus oli 3,8 miljoonaa euroa. Lukumääräisesti eniten oli valepoliisihuijauksia ja erilaisia tietojenkalasteluja, lähes puolet”, sanoo Finanssiala ry:n petos- ja rikostorjunnasta vastaava johtaja **Niko Saxholm**.

Dokumenttihuijauksella tarkoitetaan perinteisen nigerialaiskirjeen tyyppistä huijaustapaa, jossa uhrille lähetetään esimerkiksi sähköpostilla ilmoitus vaikkapa suuresta perinnöstä tai rahakkaasta voitosta. Kalasteluviesteissä taas rikolliset esiintyvät esimerkiksi pankkina tai viranomaisena ja yrittävät saada uhrin pankkitunnukset haltuunsa.

Poliisille tehtiin vuonna 2021 yhteensä 2500 rikosilmoitusta huijauksista. Pankkien vuoden 2022 puolivälin luvut enteilevät vilkasta huijausvuotta.

Rikolliset seuraavat aikaansa

”Rikollisten mielikuvitus ei lopu kesken. Huijarit muuttavat myös nopeasti toimintatapojaan sitä mukaa, kun pankit tai viranomaiset tekevät huijauskeinoja tuottamattomiksi. Pankit käyttävät kymmeniä miljoonia euroja vuodessa huijausten torjumiseen: 6,7 miljoonaa euroa torjuttuja huijauksia ja asiakkaille palautettuja varoja kertoo, että työ kannattaa”, Saxholm sanoo.

Huijausmäärät kertovat myös pankkien järjestelmien tiiviydestä. Pankkien kautta tehdään yli 1,2 miljardia maksutapahtumaa vuodessa.

”Huijarit työskentelevät täysipäiväisesti, ja puolen vuoden aikana noin 600 miljoonasta maksutapahtumasta runsaat 1800 on ollut huijauksia. Tämä kertoo siitä, että huijareiden ei ole helppoa päästä tunkeutumaan pankin ja asiakkaan väliin”, Saxholm muistuttaa.

Luonnollisesti pankkien ja poliisin luvut ovat vain jäävuoren huippu – tilastoimattomien tapausten lukumäärää tai rikoshyötyä ei tiedetä. Huijaustilanteissa nopeus on valttia. Jos huomaa tulleensa huijatuksi, kannattaa ottaa heti yhteys omaan pankkiin ja sen jälkeen poliisiin. Mitä nopeammin toimii, sitä todennäköisempää on, että rahat saadaan pelastettua.

”Rikoksen uhri menettää muutakin kuin rahaa. Huijatuksi joutuminen saattaa aiheuttaa häpeää, eikä tapahtuneesta tee mieli kertoa edes läheisille. Keskusteluapua kannattaa kuitenkin hakea, jottei asian kanssa jää yksin. Esimerkiksi Rikosuhripäivystys osaa auttaa tällaisissa tilanteissa. Uhriksi joutuminen ei ole kenenkään oma valinta”, Saxholm muistuttaa.

Huijarit eivät suinkaan vaani vain iäkkäitä: Poliisin vuoden 2021 tilastoista selviää, että esimerkiksi sijoitushuijauksien uhreista noin 40 prosenttia on 30–50-vuotiaita.

Huijaustapa:	Tapauksien kokonais-määrä/kpl	Arvo (asiakkaiden menetetty arvo/€)	Arvo/€ prosenttia kokonais-summasta
Dokumentti- ja rakkaushuijaukset	716 / 39 %	3 832 154	35 %
Sijoitushuijaukset	172 / 9 %	3 266 076	30 %
Valepoliisi ja kalastelu	898 /49 %	2 602 496	25 %
Toimitusjohtajahuijaukset	55 / 3 %	1 133 207	10 %
Huijauksien kokonaismäärä:	1 841	10 833 933	
Estetyt ja palautuneet maksut (petokset)	713 / 39 %	6 675 303	62 %

Lähde: Finanssiala

Pankit käyttävät kymmeniä miljoonia euroja vuodessa huijausten torjumiseen. Huijarit muuttavat nopeasti toimintatapojaan sitä mukaa, kun pankit tai viranomaiset tekevät huijauskeinoja tuottamattomiksi.

- **Pankit ovat onnistuneet vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla estämään huijauksia 6,7 miljoonan euron edestä.**
- **Suomalaiset ovat menettäneet huijareille samana aikana 10,8 miljoonaa euroa.**
- **Yhteensä pankkien tietoon tuli huijauksia 1841 kappaletta.**
- **Huijauksista lähes puolet oli vale-poliisi- ja tietojen-kalasteluhuijauksia.**
- **Suurimmat rahalliset tappiot tulivat dokumentti- ja rakkaus-huijauksista: 3,8 miljoonaa euroa.**

Oman rekrykoulutuksen kautta uusia osaajia turva-alalle

BLC Turva järjesti ensimmäistä kertaa Suomessa yrityksen oman turva-alan rekrykoulutusohjelman tänä vuonna. Idea koulutusohjelman järjestämisestä syntyi siitä, että kasvavalle alalle tarvitaan ripeästi uusia tekijöitä, kun suuret ikäluokat eläköityvät lähivuosina.

Rekrykoulutusohjelma kantaa nimeä BLC Turva Akatemia, ja se on suunniteltu yhdessä BLC Turvan, Taitotalon ja TE-keskuksen kanssa. Koulutus antaa opiskelijalle perustiedot lukitus- ja järjestelmäasentajan ammatista ja sisältää työssäoppimista turva-alan ammattilaisten johdolla. Tavoitteena on, että opiskelijat työllistyvät työsuhteeseen koulutusohjelman käytyään.

– Meitä on BLC Turvalla tänä päivänä noin 500 alan rautaista ammattilaista. Tarvitsemme kuitenkin lisää osaajia joukkueeseemme tukemaan liiketoimintamme kasvua sekä vastaamaan lähivuosina henkilöstössämme tapahtuvien eläköitymisten aiheuttamaan työvoimatarpeeseen, toteaa BLC Turvan toimitusjohtaja **Jukka Nevalainen**.

Kokemuksia ensimmäisestä BLC Turva Akatemia -rekrykoulutuksesta

Haku rekrykoulutusohjelmaan alkoi keväällä 2022 Tampereen, Turun, Kuopion, Jyväskylän, Vantaan, Savonlinnan, Oulun ja Joensuun toimipisteisiin, ja se herätti heti reilusti kiinnostusta sekä tuotti paljon hakemuksia. Ensimmäinen BLC Turva Akatemia käynnistyi huhtikuussa. Alan sekä yrityksen monipuolinen tarjonta yllätti opiskelijat. Heinäkuussa päättynyt koulutusohjelma antoi hyvät eväät ja työllisti alalle useita innokkaita oppijoita.

Yksi ensimmäiseen BLC Turva Akatemia -rekrykoulutusohjelmaan osallistuneista on **Arttu Sarja**, joka jäi työskentelemään koulutuksen jälkeen oppisopimuksella BLC Turva Vantaan toimipisteelle. Artun mukaan koulutusohjelma oli hyvä kokemus turva-alalle työllistymisestä. Hän antaa erityisesti kiitosta tiimilleen ja mentoreilleen.

– BLC Turva Akatemia oli todella hyvin toteutettu ja toimiva kokonaisuus, joka tarjosi mahdollisuuden kurkistaa mystiseen turvatekniikka- ja lukitusalan maailmaan. Koulutusohjelman opetus oli selkeää ja hyvin suunniteltu alalle pyrkivälle. Taitotalolla oli ammattitaitoinen opettaja, joka teki oppimisesta helppoa ja mutkatonta, kuvailee Arttu Sarja koulutusaikaansa.

– Harjoittelujakson aikana pääsin mukaan todella hyvään moniosaajatiimiin. Kuljin tiimiläisten mukana eri kohteissa, ja samalla he opettivat minua alalle. Työllistyin koulutusohjelman päätteeksi kyseiseen tiimiin, ja kirjoitimme oppisopimuksen yksikköni päällikön kanssa. Akatemiassa opitut asiat niin koulutuksessa kuin kentällä ovat tukeneet alalle tulemista positiivisessa mielessä, Arttu Sarja kertoo.

Jatkoa luvassa

Seuraavaa BLC Turva Akatemia -rekrykoulutusohjelmaa suunnitellaan vuodelle 2023 ja tavoitteena on luoda siitä yrityksessä jatkuva malli.

– BLC Turva Akatemia -rekrykoulutusohjelmasta saimme useita uusia tulevaisuuden osaajia alalle oppimaan rautaisiksi turva-alan ammattilaisiksi työsuhteeseen ympäri Suomen. Kokemuksemme ensimmäisestä omasta koulutusryhmästä olivat hyviä, ja kehitämme koulutusohjelmaa palautteiden perusteella. Toivottavasti esimerkkimme kannustaa myös muita alan yrityksiä tarttumaan yhteiseen haasteeseen alan työvoiman saatavuuden parantamiseksi, Jukka Nevalainen kertoo.

Lisätietoja BLC Turva Akatemiasta löytyy osoitteesta blc.fi/turva

Numero 03 | Lokakuu 2022

Käynnissä on kybermaailmansota

Miten kybersota määritellään? Entä millaisia operaatioita vaaditaan, että voidaan puhua maailmansodasta?

Ukrainan sodasta alkanut kybermaailmansota on Loihde Trust Oy:n johtavan tietoturva-asiantuntijan **Benjamin Särkän** mukaan tähän mennessä kokenut neljä keskeistä vaihetta. Ensin tapahtuivat valmistelevat ja niitä seuraavat välittömät operaatiot, joista edettiin kaoottiseen murrosvaiheeseen ja siitä vakiintuneempaan neljänteen vaiheeseen, joka jatkuu yhä.

”Vaikka operaatiot kohdistuvat pääasiassa Ukrainaan, kybersota ei rajoitu enää pelkästään sinne. Kybersodan tunnusmerkit puolestaan täyttyvät siinä, että toimien kohteena ovat muun muassa kriittinen infrastruktuuri ja sotilaskohteet. Oleellinen kriteeri on myös se, että käytössä olevat hyökkäyskeinot voivat vaarantaa ihmishenkiä”, hän erittelee.

Nyt käynnissä olevan kybermaailmansodan Särkkä jakaa neljään keskeiseen osaan. Ensimmäiseen eli valmistelevaan vaiheeseen kuuluivat ennen Venäjän fyysistä Ukrainaan hyökkäystä tapahtuneet operaatiot, joita olivat esimerkiksi finanssisektoriin kohdistuneet iskut, joilla yritettiin saada pankkiautomaatit nurin. Myös Ukrainan valtionhallinnon viestintää yritettiin hankaloittaa. Toinen vaihe puolestaan käsittää välittömästi fyysisen hyökkäyksen jälkeen tapahtuneet operaatiot, joissa esimerkiksi estettiin tai hidastettiin junaliikennettä pyrkimyksenä vaikeuttaa evakuointia.

”Maaliskuun loppupuolella tilanne kybersodassa eteni jo kolmanteen vaiheeseen, jolloin alettiin nähdä myös vastahyökkäyksiä ja IT Army of Ukrainen toimintaa. Monet hakkeriryhmittymät alkoivat valita puoliaan sodassa ja ilmoittaa kantansa siitä. Jotkut myös vaihtoivat puolta sodan edetessä. Ensimmäisten vastaiskujen jälkeen alkoi sitten neljäs eli tietynlainen vakiintunut vaihe.”

Kartoita, tunnista ja korjaa

Vaikka Suomessa on toistaiseksi vältytty hyökkäyksiltä kriittistä infrastruktuuria kohtaan, tilanteen kiristyminen näkyy meilläkin. Havahtuminen uhkiin on ensimmäinen askel kohti turvatumpaa arkea, mutta kehitystoimiakin tarvitaan.

”Erilaisilla yrityksillä on erilainen uhkapinta-ala. Oleellista on tunnistaa, mikä omassa liiketoiminnassa on kriittistä ja sitä kautta arvioida haavoittuvuuden riskejä sekä lopuksi tehdä tarvittavat toimenpiteet”, Särkkä kiteyttää.

Kybersodassa pienetkään toimijat eivät ole turvassa. Vaikka kyberisku ei kohdistuisikaan suoraan juuri tiettyyn yritykseen, voi se silti joutua siitä kärsimään, jos hyökkäys tehdään esimerkiksi johonkin yleisesti käytettyyn IT-järjestelmään sen haavoittuvuuksia hyödyntäen.

”Digitaalisen voimankäytön kasvu näkyykin juuri siinä, että kohteena ei ole välttämättä yksittäisiä toimijoita, vaan kohteeksi joutuvat vaikkapa kaikki länsimaiset tiettyä IT-järjestelmää käyttävät. Tärkeää olisikin nyt kartoittaa, mitä kaikkea omaan IT-infraan sisältyy ja missä tilassa se on. Tämän jälkeen asiantuntija voi tehdä vaikkapa haavoittuvuusskannauksen tai hallinnollisen uhkamallinnuksen.”

Kasvaneet uhkakuvat ovatkin lisänneet Loihde Trustissa tietoturvaan liittyvän konsultaation kysyntää.

”Poikkeustilanteissa ylipäätään on hyödyllistä miettiä jonkinlaista valmiustason nostamista. Tarvittaessa turvallisuuteen kannattaa ottaa lisäresursseja vaikkapa jostakin muusta toiminnasta. Asioita voi joutua priorisoimaan eri tavalla kuin aiemmin. Mikään selvitys ei tuota tulosta, jos löydöksiä ei korjata ja opittua viedä käytäntöön”, Särkkä korostaa.

Miltä kybersää näyttää jatkossa?

Särkkä arvelee, että kybermaailman uhkakuvat eivät ole ainakaan lähiaikoina hälvenemässä vaan pikemminkin kasvamassa. Viime aikojen uutiset myös suomalaisiin yrityksiin kohdistuneista kyberiskuista eivät ole harvinaisia.

”On myös havaittu aiempaa kehittyneempää suomenkielistä kalastelua. Kaikkiaan hyökkäystoiminta on kyberkentällä ollut aiempaa aggressiivisempaa ja tuhoavampaa.”

Ukraina on jakanut julkisuuteen tietoja havaitsemistaan kyberhyökkäyksistä ja niiden yleisyydestä. Särkkä sanoo, että operaatiot ovat olleet isoja ja niitä on ollut valtava määrä.

”Tunnistetut hyökkääjät ovat pääosin Venäjältä, mutta osa jäljistä johtaa myös Kiinaan ja Turkkiin. Vastatoimissa on puolestaan mukana koko maailma.”

Ukraina pyysi keväällä apua tietoturvamaailmassa vaikuttavilta toimijoita ja Ukrainan viestintäministeriö perusti IT Army of Ukraine -ryhmän, joka nykyisin pitää sisällään yli 230 000 seuraajaa. Särkkä ennakoi, että IT Army of Ukraine -ryhmittymän toiminta ja kybersota eivät pääty, vaikka Ukrainan sota loppuisi.

”Uskon, että ryhmän mielenkiinto suuntautuu Ukrainan jälkeen johonkin toiseen poliittiseen aiheeseen, mikä voi johtaa entistä kaoottisempaan toimintaan. Aggressio ja turhautuma voi purkautua varsin odottamattomiinkin tekoihin. Vaikka Ukrainan sota aikanaan loppuu, kybermaailmansota jatkuu – ainoastaan sen pääpainopiste muuttuu.”

Loihde Trust Oy:n johtava tietoturva-asiantuntija Benjamin Särkkä

Ennätyksellinen ammatti-tutkintoryhmä Taitotalossa

Elokuun puolivälissä aloitti historiallisen suuri, 40 opiskelijan ryhmä suorittaa lukitus- ja turvajärjestelmäasentajan ammattitutkintoa Taitotalon kampuksella Pitäjänmäellä. Kun tutkintouudistus tuli, ja lukkosepän ammattitutkinto siirtyi osaksi sähkö- ja automaatioalan ammattitutkintoa alalla oli pelko, että tutkintoon johtava koulutus olisi liian sähköpainotteinen ja siksi koettaisiin hankalaksi. Nyt viimeinkin tuo pelko on hälvennyt ja on todettu, että tutkinnon sähköpuolen koulutus on hyödyllistä, eikä pelätyn hankalaa.

Tutkintoon johtavaa koulutukseen osallistuvat myös **Sami Saha** ja **Timo Saukkio**. Sami työskentelee Lukkoluket oy:ssä Hämeenlinnassa ja Lempäälässä. Hän on aiemmin työskennellyt rakennusalalla ja kokemusta lukitus- ja turvallisuusalalta on kolmen kuukauden verran. Timo työskentelee Lukkotaiturit oy:ssä Turussa ja on ollut alalla neljä vuotta ja opiskellut itsenäisesti lisää tänä aikana. Molemmat ovat lähdössä innolla opiskelemaan ja kehittämään omaa osaamistaan.

Onnea opiskeluihin!

Ammatti-tutkintoa suorittavat Sami Saha ja Timo Saukkio.

Security Essen -messut 20.–23.9.2022

Korona peruutti vuoden 2020 Essenin turvallisuusmessut ja odotukset olivat korkealla pitkän tauon jälkeen. Saksassa on vielä maskipakko julkisessa liikenteessä ja tietyissä terveydenhuollon ym. kohteissa. En tiedä, vaikuttiko koronapelko näytteilleasettajien ja kävijöiden vähyyteen, mutta messut olivat pienentyneet noin puoleen edellisestä ja kävijämääräkin jäi alle puoleen vuoden 2018 messuista. Näytteilleasettajia oli 383 yhteensä 37 maasta, kun neljä vuotta sitten heitä oli 950 ja 43 maasta. Näytteilleasettajat olivat kuitenkin tyytyväisiä messuvieraisiin, eli oikeat ihmiset ovat käyneet selkeästi monella osastolla.

Markkinoimme ahkerasti ELF 2023 -tapahtumaamme kolmen päivän ajan Interkeyn osastolla.

Seuraavat Security Essen -messut järjestetään 17.–20.9.2024.

ELF2023-markkinointimateriaalia Interkeyn osastolla! Ensi vuonna tavataan ELF:n konvention yhteydessä 8.–9.6.2023 Helsingin Clarion Hotellissa!

Saksan sisarjärjestö Interkeyn osasto oli kokenut hurjan muodonmuutoksen. Kuvassa vasemmalta ELF:n puheenjohtaja Dave O'Toole, Turvaurakoitsijoiden Ona Gardemeister ja Interkeyn Denis Masur sekä Till Wöckener.

Kiinteistösi avaimeton **tulevaisuus**

dormakaban monipuolisesta ja laajasta tuotevalikoimasta löydät juuri sinulle sopivimman turvallisen mekaanisen tai elektro-mekaanisen lukitusratkaisun, joka kehittyy käyttöolo-suhteiden vaatimusten mukaan.

Ota yhteyttä,
autamme suunnittelussa!
www.dormakaba.com

Suojattu avain
dormakaba experT pluS -avain on suojattu vuoteen 2033.

Avaimeton kiinteistö
Kokonaisvaltainen, joustava kulunvalvontaratkaisu. Modulirakenteen ansiosta järjestelmä voidaan räätälöidä tarpeen mukaan. Mahdollistaa kustannustehokkaan dormakaba evolo -lukkojen käytön osana järjestelmää, koska ne eivät vaadi erillistä kaapelointia. Tuo tehokkuutta elinkaarikustannusten hallintaan.

Yksi sähköinen avain kaikkialle
Älykäs, paikallinen kuluvalvontajärjestelmä, jonka laaja oviyksikkövalikoima sekä käytön helppous ja joustavuus vakuuttavat ominaisuuksillaan. Myös mekaaniset lukitusjärjestelmät ovat laajennettavissa kulunvalvonnaksi, joka voidaan integroida osaksi laajempaa on line -kulunvalvontajärjestelmää. dormakaba evolo on skaalattavissa käyttöympäristön mukaan.

dormakaba

Sarjamme merkkipäiviä viettävistä

Mia Toivonen, 50 v.
Ajan Lukko Oy

1. Kauanko olet ollut alalla, miten olet tälle alalle tullut ja mikä on muuttunut urasi aikana?

Näin perheyrityksen kasvattina en oikein muista aikaa ennen ”alalla” olemista. Ensimmäiset muistikuvani lienevät noin 10-vuotiaana, kun sain luottamuksellisen tehtävän kasata 3020-riippulukkoja. Se onnistuikin mainiosti ja suurella ylpeydellä testailin kuinka kätevästi kaikki lukot aukesivat kaikilla Classic-avaimilla. Olin unohtanut sarjatuotannostani laittaa lukkoihin haittatangon. En muista seurasiko asiasta rangaistusta, mutta rikos lienee vanhentunut. Tämän jälkeen keskityin juoksentelemaan lukkoliikkeen lähitalojen lasten kanssa ja pelkäämään niiden vihaisia talonmiehiä. Nykyäänhän kunnon talkkari, joka tietää juuri sen rakennuksen tekniikoista olisikin ihan luksusta.

Vuonna 1994 aloitin vakituisemmin työskentelyn Ajan Lukossa ja noista ajoista digiloikka on tietenkin ollut valtava ihan joka alueella. Yksi asia kuitenkin on ja pysyy eli inhimillinen tekijä. Kaikista hienoista tekniikoista tekee nopeasti tarpeettomia, jos ei ajattele mitä ja miten asiat tekee, kuten miten avaimia ja tunnisteita säilyttää ja kenelle kertoo luottamuksellisia tietoja ja tunnuksia.

2. Mikä on parasta ja mikä haastavinta alalla työskentelyssä?

Muistan ja myös muistutan usein, että teemme merkityksellistä työtä. Hienointa on tietenkin saada tehdä työtä itseään viisaampien ja kyvykkäämpien ihmisten kanssa. Yllätyn kerta toisensa jälkeen siitä, miten paljon meillä osataan ja miten ihmiset kehittyvät työssään ja tuottavat omilla oivalluksillaan lisäarvoa prosesseihin ja tähän yhteiseen kelkkaan. Tietoa ja osaamista on kuitenkin niin paljon, että kaikki eivät voi osata kaikkea ja mottonamme onkin että kaveria ei jätetä. Aina löytyy joku, joka tietää ja auttaa.

Haastavinta on pitää huolta yksityiskohdista, jotka vaikuttavat kokonaisuuksiin merkittävästi ja haastavaa on välillä myös saada kaikki ymmärtämään niiden merkitys. Tosi pikkuasialla voi helposti sössiä jonkun hienon jutun ja näihin kilometreihin mahtuu myös tästä kosolti omakohtaista kokemusta ja ehkä juuri siksi ymmärrän niiden arvon.

3. Mikä innostaa sinua aina uudestaan?

Innostun prosesseista, kaikenlaisista, kaikkialla – töissä ja vapaalla. Siitä mistä joku asia lähtee, miten ja millä keinoin kapula siirtyy seuraavalle, mistä löytyy tarvittava tieto ja kuinka se tarjoillaan, miten tieto ja toimeksianto jalostuu ja mitä sen jälkeen tapahtuu. Miten tapahtumat ovat jäljitettävissä ja miten prosessia suunnitaan uudelleen, jos jokin meni pieleen. Voisiko onnistumisia monistaa ja millä keinoin. Voisiko jotain tehdä helpommin ja nopeammin. Loputon ja kiinnostava suo tarpoa. Myös haastava, koska tätä ajattelua pitäisi soveltaa kaikessa toiminnassa. Siksi se vaatii, että kaikki kapulan kantajat osallistuvat talkoisiin. Tykkään siitä, että tehdään asiat niin kuin on yhdessä sovittu ja se onkin ainoa tapa juoksuttaa prosesseja oikeaan suuntaan.

Innostuminen luo innostusta. Siksi asiastaan innostuneet, reippaat, rehdit, hyväntuuliset, huumorintajuiset ja toiset huomioonottavat ihmiset ovat todella innostavia. Erityismaininta meidän asiakaspalvelutiimille, joka jaksaa innostua ja innostaa päivästä toiseen. Heidän kanssaan tunnen itseni usein sopivalla tavalla tarpeettomaksi.

Sarjamme merkkipäiviä viettävistä

4. Miten rentoudut työpaineista?
Olen himoliikkuja ja se kuuluukin olennaisena osana jokaiseen päivääni, pääasiallinen kulkuneuvoni on pyörä. Tykkään kokeilla monipuolisesti uusia lajeja, tällä hetkellä viikkoon mahtuu mm. padel, laitepilates, GoFlo ja Kangoo jump. Myös matkailu, teatteri, mökkeily ja kaikenlainen kotipuuhailu äänikirjoja kuunnellen on ihan parasta. Viimeisin Italian matka sai ymmärtämään, että on pakko alkaa opiskelemaan italiaa.

Korona-aikana kehitimme myös Avoimin Mielin -tapahtumat, joissa yksi kaveriporukasta järjestää viikonlopun, johon lähdetään mukaan siis avoimin mielin. Mistään ei saa kieltäytyä eli järjestäjällä on täysin vapaat kädet ohjelman suhteen. Tarkoitus on tehdä aina jotain uutta ja viikonloppu etenee jatkuvana yllätysohjelmana, hyvän maun rajoissa ja lain puitteissa tietenkin. Erinomaisia resettejä arkeen.

5. Mikä on parasta juuri tässä iässä?
Täytyy tässä kohtaa lainata yhtä kohtaa ystävieni minulle tekemää synttärijulkaisusta (heh) ”Mia nauttii nykyisestä elämänvaiheestaan, kuten on nauttinut kaikista muistakin vaiheistaan”. No näinhän se on, vaikka ikä onkin vain numero (joka kertoo kuinka vanha olen).

6. Mitä sanoisit 20-vuotiaalle itsellesi?
Himmaa kierroksia, kuuntele ja kuule, koita edes ajatella ennen kuin teet tai sanot, muista olennainen, kyseenalaista, tunne vastuusi, ole huomaavainen, näe pienten asioiden merkitys. Ja mikä tärkeintä: kohella rauhassa nyt, koska kohta on kännykkäkamerat ja some, jonne kaikki tallentuu ikuisiksi ajoiksi 🙂

Joni Kaitosalmi, 50 v.
Helsingin Avain-Palvelu Oy

1. Kauanko olet ollut alalla, miten olet tälle alalle tullut ja mikä on muuttunut urasi aikana?
Helsingin Avain-Palvelunhan on perustanut isoisäni vuonna 1947. Lukion aikanakaan en vielä ajatellut, että minusta tulisi lukkoseppä, vaikka sellainen olikin koko ajan tyrkyllä. Nuoruuden kesätyötkin vietin aina muissa töissä. Lukion jälkeen menin kuitenkin, ennen armeijaa, puoleksi vuodeksi kokeilemaan lukkosepän hommia ja sille tielle sitten jäin. Enkä kyllä ole katunut päätöstä.

Ala on kyllä muuttunut paljon urani aikana. Osa-alueita on tietysti paljon, mutta ihan perustasolla mainittakoon vaikkapa ajankäyttö, sisätyöt versus ulkotyöt. Suunnitteluun ja eri tyyppisiin valmisteluihin käytetään yhä enemmän aikaa. Ja ne muodostavatkin merkittävän osan liikevaihdosta nykypäivänä.

2. Mikä on parasta ja mikä haastavinta alalla työskentelyssä?
Monipuolista hommaa. Koko ajan tulee uusia, haastavia ja mielenkiintoisia juttuja. Tutustuu koko ajan uusiin ihmisiin ja näkee mielenkiintoisia paikkoja. Haastavinta ehkä tällä hetkellä on löytää uusia työntekijöitä.

3. Mikä innostaa sinua aina uudestaan?
Tietysti onhan se mukavaa, kun joku haasteellinen projekti saadaan kunnialla maaliin ja asiakkaalta vielä saadaan kehut kaupanpäälle.

4. Miten rentoudut työpaineista?
Kyllä omasta mielestä joku harrastus pitää olla. Tyttärieni futisharrastusten kautta ajauduin itsekin lajiin mukaan ja valmensin melkein 10 vuotta, pääasiassa maalivahteja. Kentällä kyllä ei todellakaan pystynyt miettimään työasioita pätkääkään, vaan fokus oli aina futiksessa. Harrastus vaati kyllä paljon vapaa-ajasta, mutta antoi kyllä sitäkin enemmän. Futisharrastuksen jäätyä, löysin tänä kesänä golfaamisen. Nyt muutaman kuukauden harrastamisen jälkeen täytyy vain todeta, että erittäin koukuttava laji!

5. Mikä on parasta juuri tässä iässä?
Ehkäpä sitä osaa vielä enemmän arvostaa pieniä arkisia asioista, mitä nuorempana piti itsestäänselvyytenä. Ja ihan 100 lasissa ei tarvitse enää mennä joka paikkaan vaan osaa nauttia hetkestä enemmän.

6. Mitä sanoisit 20-vuotiaalle itsellesi?
Älä murehdi pikkuaisoista, vaikeatkin asiat lutviutuu kyllä, kun antaa niille aikaa.

TEHOKAS OMISTUKSENPIDÄTYSEHTO

Esineiden myyjän kannattaa käyttää omistuksenpidätysehtoa vakuutena kauppahinnan suorittamiselle. Esimerkiksi ostajan konkurssin yhteydessä omistuksenpidätysehto saattaa kuitenkin joskus jäädä vaikutuksettomaksi konkurssipesää kohtaan hyvästä tarkoituksesta huolimatta. Tässä tuodaan esille joitakin keskeisiä seikkoja, joihin tulee kiinnittää huomiota omistuksenpidätysehdosta sovittaessa. Nämä seikat ja linjaukset on tarkoitettu suuntaa antaviksi, eikä suoraan sovellettaviksi oikeusohjeiksi.

Sopijapuolen konkurssi voi joskus tulla yllätyksenä. Tärkeätä on pyrkiä turvaamaan omistuksenpidätysehdon toimivuus myös konkurssipesää vastaan, koska konkurssipesä pitää mielellään kaiken varallisuuden itsellään yleisen velkojatahon hyväksi.

Korkeimman oikeuden ratkaisussa 2016:46 A Oy oli toimittanut B Oy:lle tavaraa. Ennen toimitusta osapuolet olivat sopineet omistuksenpidätysehdosta, jonka mukaisesti tavara on myyjän omaisuutta, kunnes se on kokonaan maksettu. Lisäksi osapuolet olivat sopineet, ettei tavaroita saanut käyttää B Oy:n tuotannossa ennen kuin kauppahinta oli kokonaisuudessaan maksettu.

Tavarat oli toimitettu B Oy:n varastoon, jossa säilytettiin myös muita B Oy:n tuotannossa käytettäviä tavaroita. A:n toimittamat tavarat oli eroteltu muista varaston tavaroista niihin tehdyin merkinnöin. Juuri ennen B:n konkurssia A Oy:n toimittamat tavarat oli kuitenkin siirretty B Oy:n tuotantolinjalle, josta ne oli tarkoitus ottaa tuotantokäyttöön. B Oy asetettiin konkurssiin pian toimituksen jälkeen.

Konkurssilain 5 luvun 6 §:n mukaan velallisen hallinnassa oleva sivullisen omaisuus, joka voidaan erottaa velallisen omaisuudesta, ei kuulu konkurssipesään. Sivullisen omaisuus on luovutettava omistajalle tai tämän määräämälle sellaisin ehdoin, joiden täyttämistä konkurssipesällä on oikeus vaatia.

Konkurssilain 5 luvun 7 §:ssä säädetään, että omistuksenpidätysehto sitoo konkurssipesää, kun siitä on sovittu ennen hallinnan luovutusta. Kyseinen ehto on kuitenkin tehoton, jos velallisella on ehdosta huolimatta oikeus luovuttaa omaisuus edelleen, liittää se muuhun omaisuuteen tai muutoin määrätä omaisuudesta omistajan tavoin. Esimerkiksi jo rakennukseen liitettynä esineen omistuksenpidätysehto saattaa jäädä tehottomaksi.

Saman luvun 7 §:n 1 momentin mukaan 6 §:ssä säädetty koskee jäljempänä samassa luvussa säädetyin poikkeuksin myös irtainta omaisuutta, johon omaisuuden luovuttajalla (myyjällä) on omistuksenpidätys tai takaisinottoehtoon perustuva oikeus.

Konkurssilakia koskevan hallituksen esityksen (HE 26/2003 vp s. 76) mukaan omistuksenpidätysehto ei sido ostajan konkurssipesää silloin, kun ostajalla on sopimuksen mukaan oikeus ilman luovuttajan suostumusta liittää tällaisin ehdoin myyty omaisuus muuhun omaisuuteen siten, että liitettyjen kohteiden välille syntyy ainesosa- tai tarpeistosuhde.

A:n ja B:n välisestä nimenomaisesta sopimusehdosta huolimatta oli tässä tapauksessa ollut käytännössä mahdollista, että B Oy oli voinut ottaa tavarat tuotantokäyttöön ennen kauppahinnan maksamista niin, että A Oy tiesi asiasta. B vetosi siihen, että tavaroiden myyjä A tiesi esineiden ottamisesta tuotantokäyttöön, liittämisestä muihin esineisiin, minkä perusteella A olisi menettänyt oikeutensa vedota tehokkaasti omistuksenpidätysehtoon ja kieltoon käyttää esineitä B:n tuotannossa.

B Oy:n Konkurssipesä ei pystynyt todistamaan, että A Oy olisi vastoin sopimusehtoa hyväksynyt tavaroiden käyttämisen jo ennen niiden maksamista, vaikkakin oli ollut asiasta tietoinen. Korkeimman oikeuden mukaan asiasta tietäminen ei kuitenkaan ollut sama asia kuin se, että A olisi antanut suostumuksen tavaroiden käyttämiseen. Näin ollen omistuksenpidätysehto sitoi korkeimman oikeuden tulkinnan mukaan konkurssipesää, ja A:n omistus tuli näin ollen turvatuksi.

Yhteenvetona toimivasta omistuksenpidätysehdosta todetaan, että siitä pitää sopia todisteellisesti ennen esineiden toimittamista ostajalle. On myös hyvä sopia siitä, että esineet merkitään ja erotellaan muusta ostajan omaisuudesta varastoitaessa. Sopimukseen on hyvä panna nimenomainen kielto koskien ostajan oikeutta luovuttaa omaisuus edelleen tai liittää se muuhun omaisuuteen sekä kielto kohdistaa omaisuuteen muitakaan omistajalle tavanomaisesti kuuluvia oikeuksia, jotta omistuksenpidätysehto ei menettäisi merkitystään konkurssitilanteessa.

Jukka Rahikkala
lakimies, asianajaja
044 0400 004

Anna asukkaan valita itselleen sopiva avain

Jokaisella taloyhtiöllä on ainutlaatuisia tarpeita. Siksi ABLOY Koti tarjoaa monipuolisia ja räätälöitäviä ratkaisuja. Ratkaisumme voidaan esimerkiksi liittää tilavarausjärjestelmiin, jolloin yhteisten tilojen käyttö sujuu kätevästi. Ovien PIN-koodikululla voidaan lisätä kulkemisen vaivattomuutta ja turvallisuutta. Asukkaan toiveesta asuntoon voidaan lisätä älylukko, jolloin hän voi käyttää perinteistä avainta, mobiiliavausta tai kumpaakin.

ABLOY Koti

Lue lisää: **abloy.fi/koti**

ABLOY